

12. Elektronický prodej

Prodávat elektronicky v daném roce v tomto šetření znamená získat v tomto roce finanční příjem (tržby) z elektronických prodejů výrobků, zboží nebo služeb. Elektronický prodej zahrnuje prodej produktů přes vlastní webové stránky nebo mobilní aplikace firem, přes web zprostředkovatele, tj. na online tržišti nebo prostřednictvím partnerského prodeje anebo prostřednictvím elektronické výměny dat mezi informačními systémy prodejce a zákazníka.

Pozn.: Otázky v této kapitole se vztahují k roku předcházejícímu šetření, tj. zde konkrétně k roku 2024

Hlavní zjištění

- V roce 2024 **prodala elektronickou cestou** výrobky, zboží či služby **čtvrtina (26 %) podniků v Česku**. Elektronicky prodávají nejčastěji velké podniky, v roce 2024 to byla polovina (49 %) z nich. Malých firem prodávalo elektronicky 23 % a středně velkých třetina (34 %).
- V roce 2024 elektronicky prodávalo **v rámci EU27 celkem 24 % podniků**, podíl elektronicky prodávajících podniků **v Česku byl tedy nadprůměrný, v celkovém žebříčku obsadil 12. místo**. V elektronickém prodeji dominují podniky v Litvě, v roce 2024 jich bylo celkem 43 %. Druhá příčka patří v tomto ukazateli podnikům v Dánsku, kterých elektronicky prodávalo 39 % a o třetí a čtvrtou příčku se dělí podniky ve Švédsku a Irsku (37 %). Nejméně často v roce 2024 prodávaly elektronicky podniky v Rumunsku či Lucembursku (shodně 15 %).
- Podíl podniků prodávajících zboží a/nebo služby **přes webové stránky, mobilní aplikace nebo web zprostředkovatele je dlouhodobě vyšší** než podíl podniků prodávajících zboží a/nebo služby **pomocí elektronické výměny dat (EDI)**. Přes web nebo aplikace prodávala v roce 2024 v Česku pětina (22 %) podniků s 10 a více zaměstnanci, pomocí elektronické výměny dat 8 % podniků.
- Elektronický prodej přes EDI uskutečňují především velké podniky, v roce 2024 takto prodávalo zboží či služby 35 % velkých, ale pouze 4 % malých firem. Z odvětvového pohledu je uskutečňování elektronického prodeje pomocí EDI **hojně rozšířeno ve velkoobchodě (24 % podniků) a ve zpracovatelském průmyslu (průměrně 13 % podniků)**. Ve zpracovatelském průmyslu je nejvíce podniků, které prodávají prostřednictvím EDI, **v automobilovém průmyslu (CZ NACE 29)**, kde pomocí EDI prodávalo 45 % podniků, dále pak v potravinářství, nejvíce v odvětví **výroba nápojů (CZ NACE 11)**, kde pomocí EDI prodávalo 41 % podniků. Pro srovnání, ve **výrobě potravin (CZ NACE 10)** to bylo 20 % firem.
- V rámci EU prodávalo v roce 2024 elektronicky prostřednictvím elektronické výměny dat nejvíce podniků v Dánsku (16 %), v Belgii (13 %) či ve Finsku nebo Švédsku (v každé zemi shodně 11 % podniků). Podniky **v Česku jsou v tomto ukazateli (8 %) nad evropským průměrem**, který za rok 2024 činil **6 % podniků**. Prostřednictvím EDI prodává nejméně podniků v Řecku (1 %).
- Detailnější údaje o online prodeji uskutečněném přes webové stránky nebo mobilní aplikace naleznete v kapitole č. 13 této publikace. Zde pouze stručně zmíníme, že **prodej přes web nebo přes aplikace převažuje prakticky ve všech odvětvích, především v sektoru služeb**. Nejvýrazněji je to vidět například u cestovních agentur a kanceláří, v ubytování, stravování a pohostinství, ve stavebnictví, v maloobchodě či v sekci CZ NACE J Informační a komunikační činnosti. **Ve většině odvětví zpracovatelského průmyslu naopak převažuje prodej pomocí EDI**, především v již zmíněném automobilovém nebo nápojovém průmyslu.

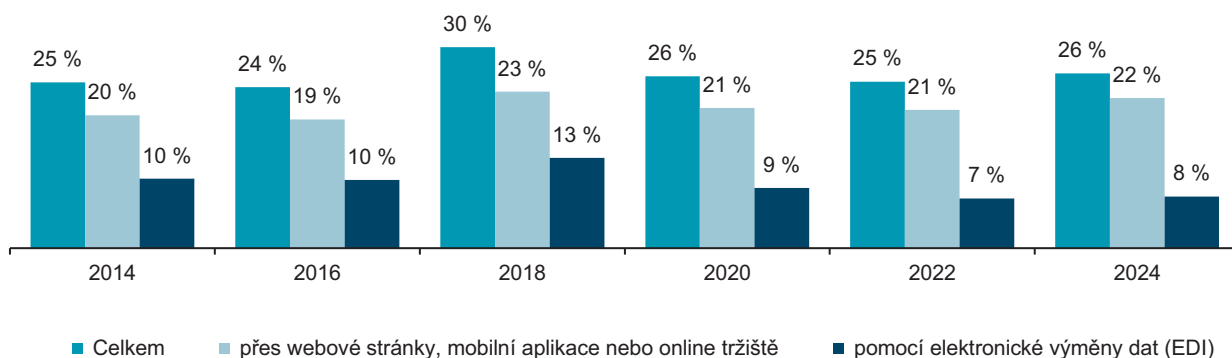
Tržby z elektronických prodejů

- **Tržby z elektronických prodejů** se na celkových tržbách podniků s 10 a více zaměstnanci v roce 2024 podílely dvaceti šesti procenty. V případě malých firem s 10 až 49 zaměstnanci to bylo 12 %, u středních podniků 24 % a na tržbách velkých podniků se elektronické prodeje podílely 31 %.
- V podílu tržeb z elektronických prodejů se podniky s 10 a více zaměstnanci v Česku za rok 2024 umístily v rámci zemí EU27 **na nadprůměrném sedmém místě**. Tržby českých podniků z elektronických prodejů byly za rok 2024 na úrovni 26 %, průměr za EU27 byl 19 % z celkových tržeb.

- Nejvyšší podíly tržeb z prodejů uskutečněných elektronickou cestou měly za rok 2024 podniky v Irsku (38 %), následované podniky v Dánsku (33 %) a ve Finsku nebo v Belgii (v každé z těchto zemí shodně 30 %). Nejmenší podíl e-prodejů na celkových tržbách vykázaly za rok 2024 podniky v Bulharsku (8 %) a v Řecku (9 %).
- V roce 2024 tvořily tržby podniků z prodejů uskutečněných přes webové stránky, mobilní aplikace nebo online tržiště 9 % celkových podnikových tržeb, zatímco tržby získané elektronickou výměnou dat tvořily 17 % celkových podnikových tržeb. **Tuzemské podniky sice častěji prodávají prostřednictvím webu nebo aplikací než pomocí EDI, nicméně tržby podniků získané elektronickou výměnou dat jsou dlouhodobě vyšší.** V roce 2024 byly přibližně dvakrát vyšší.
- Tuto situaci nejlépe ilustruje příklad elektronického průmyslu (CZ NACE 26), kdy v roce 2024 uskutečňovalo webové prodeje v tomto odvětví 18 % podniků a prodeje prostřednictvím EDI desetina firem. Tržby z webových prodejů za rok 2024 tvořily ale v tomto odvětví jen 2 % z celkových tržeb, zatímco tržby získané elektronickou výměnou dat tvořily ve stejném roce 71 % z jejich celkových tržeb.
- **Nejvyšší tržby z prodejů uskutečněných pomocí elektronické výměny dat** vykázal v roce 2024 právě již zmíněný **elektronický průmysl**, tedy výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (71% podíl na celkových tržbách podniků v tomto odvětví). S velkým odstupem pak následují podniky v potravinářském, nápojovém a tabákovém průmyslu (33 % z celkových tržeb) nebo v automobilovém průmyslu (29 % z celkových tržeb).

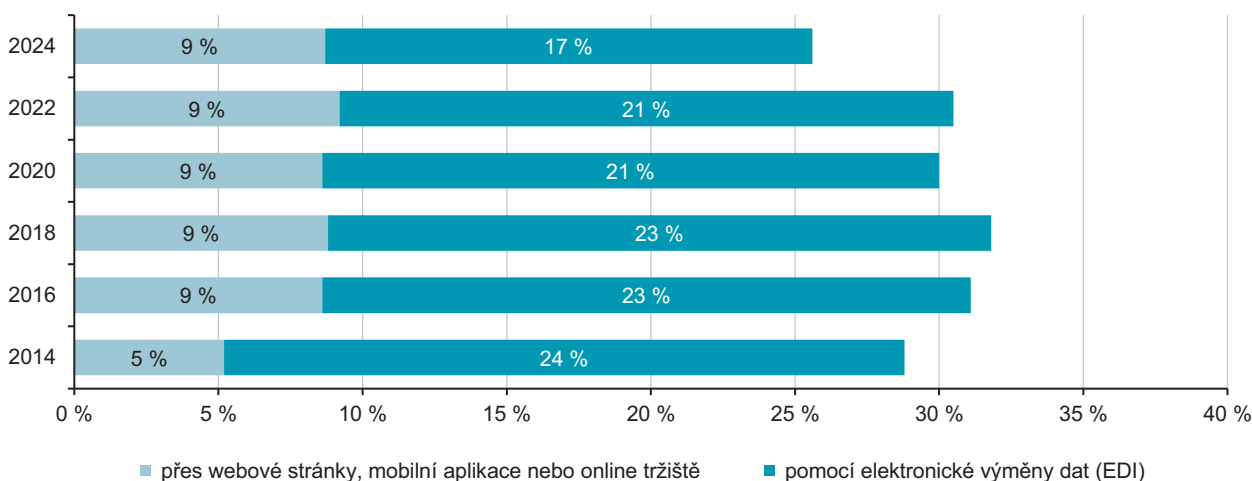
Graf 12.1: Podniky v Česku prodávající výrobky, zboží nebo služby elektronicky

(% z celkového počtu podniků s 10+ zaměstnanci)

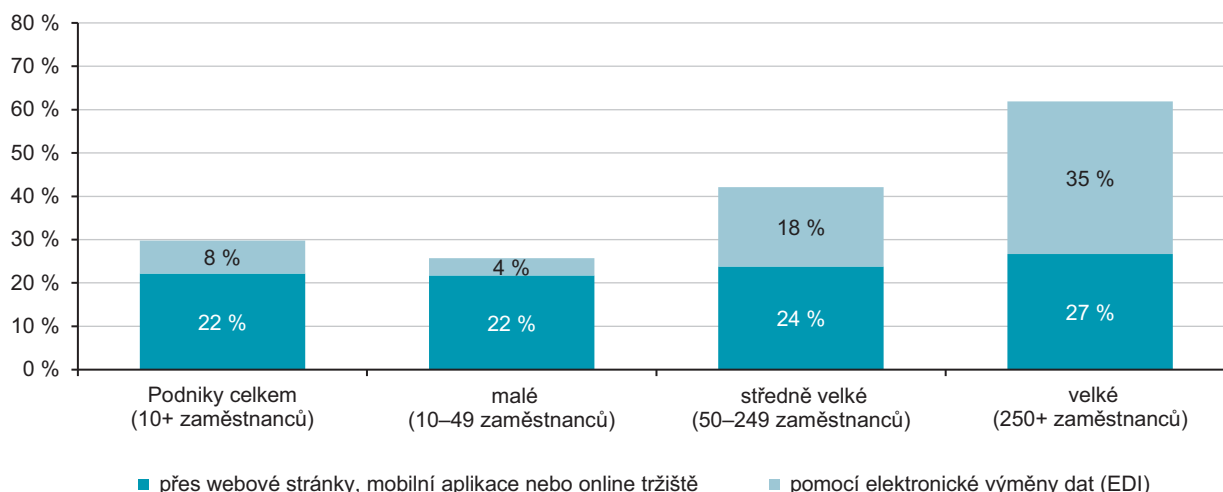
Graf 12.2: Tržby podniků v Česku z elektronických prodejů podle způsobu uskutečnění

(% z celkových tržeb podniků s 10+ zaměstnanci)

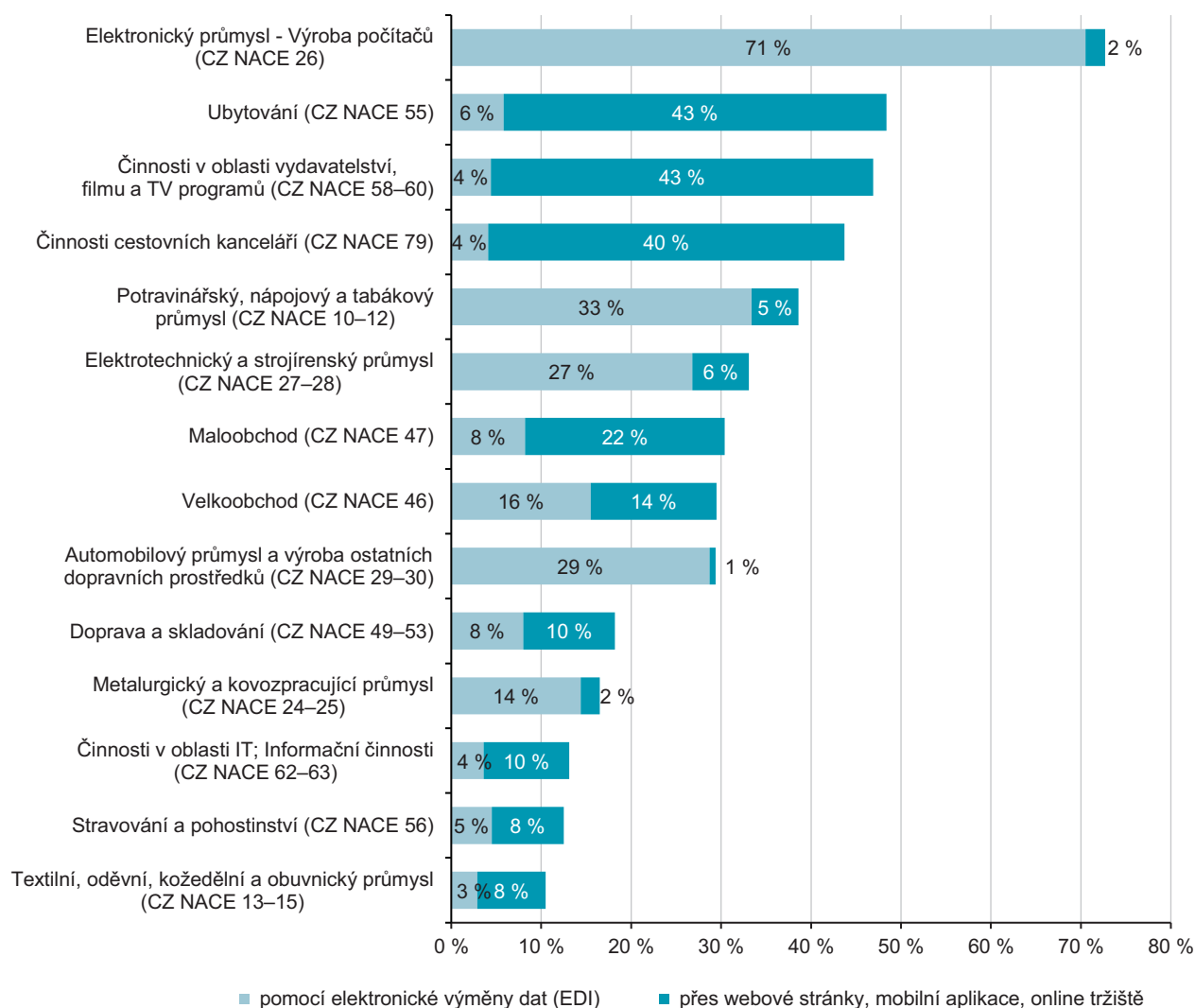
Graf 12.3: Způsoby uskutečnění elektronického prodeje podniky v Česku v roce 2024

(% z celkového počtu podniků s 10+ zaměstnanci)

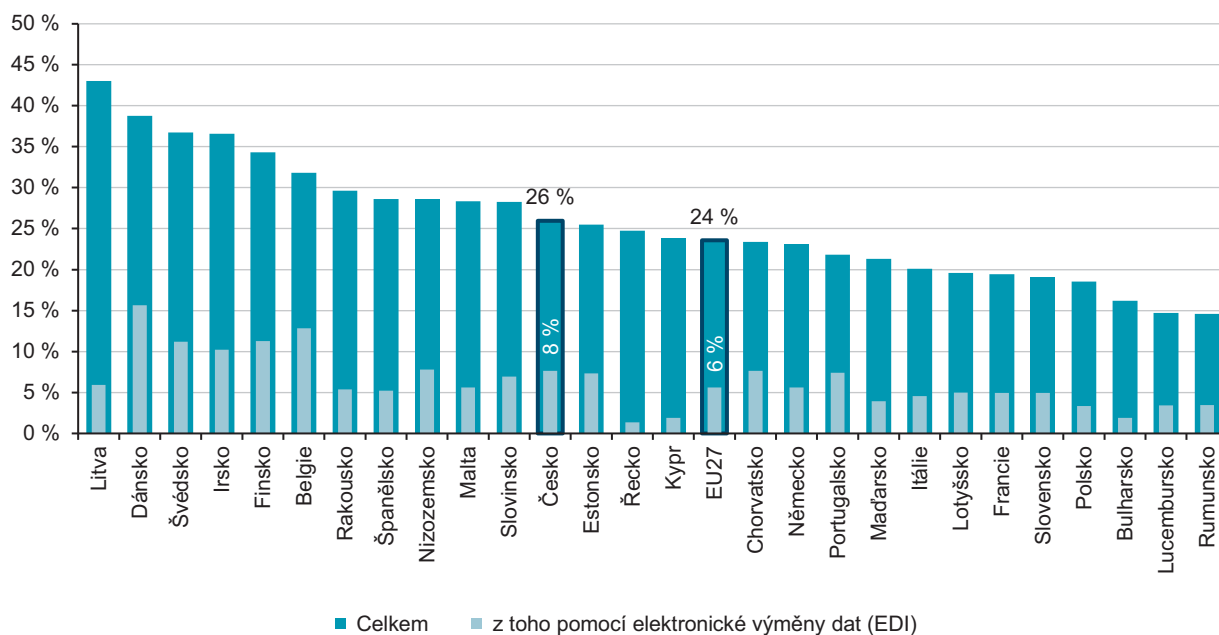
Graf 12.4: Tržby podniků v Česku z elektronických prodejů podle způsobu uskutečnění

v roce 2024 (% z celkových tržeb podniků s 10+ zaměstnanci)

Graf 12.5: Podniky v zemích EU27 prodávající výrobky, zboží nebo služby elektronicky v roce 2024

(% z celkového počtu podniků s 10+ zaměstnanci v dané zemi)

Graf 12.6: Tržby podniků v zemích EU27 z elektronických prodejů v roce 2024

(% z celkových tržeb podniků s 10+ zaměstnanci v dané zemi)

